

Clasa a X

STIMATE CONCURSANT !

Salutăm participarea Ta la Olimpiada raională/ municipală de Istorie și suntem convinși că ingeniozitatea, creativitatea și aplicarea corectă a cunoștințelor materiei de istorie îți vor asigura obținerea rezultatelor așteptate.

MULT SUCCES !

În baza surselor istorice propuse, conținuturilor, a competențelor formate pe parcursul anilor de studii, îndeplinește sarcinile.

Sursa A. „...Art. 20. Omul liber va fi amendat pentru o vină mică numai după felul vinei, iar pentru o vină mai mare va fi amendat după gravitatea ei, iar averea lui de bază să rămână neatinsă;

Art. 39. Nici un om liber nu va fi arestat, sau închis sau depozat de bunurile sale, nu va fi declarat în afara legii sau exilat, sau nenorocit; iar noi nu vom merge împotriva lui decât în temeiul unei judecăți legiuite a egalilor săi potrivit legii țării.”

(*Magna Charta Libertatum, 1215*)

Sursa B. „Alexandru moștenise din lumea bizantină concepția despre puterea și rostul domnului în viața de stat. El trebuia să aibă grijă de toți locuitorii țării, să-și impună autoritatea asupra bunei administrări a țării și să judece cu dreptate și calitatea sa de judecător suprem cu drept de viață și de moarte asupra supușilor săi. Confiscarea averilor celor vinovați de înaltă trădare (hiclenie) și tot lui îi reveneau bunurile cetățenilor morți fără urmași. Nu putea să ucidă pe nimeni fără judecată și era ținut să consulte sfatul boierilor în măsurile pe care le lua.”

(**C. Chihodaru** *Alexandru cel Bun*.)

Nr.	Item	Scor	
I. Timpul, spațiul, limbajul și personalitatea istorică în baza analizei și utilizării surselor (36 puncte).			
1.	1. 1. Numește, în spațiile indicate, două procese istorice ce reflectă contextul descris în sursele A și B. 1) _____ 2) _____ 1.2. Indică două cauze ale evenimentului/procesului sau fenomenului descris în <i>Sursa A</i> 1) _____ _____ _____ 2) _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7
		8	8
2.	Identifică din textul <i>Sursei B</i> , trei elemente moștenite de la lumea bizantină de către domnii Țărilor Române. 1) _____ _____ 2) _____ _____ 3) _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3

3.	Completează tabelul cu evenimente ce se referă la procesul istoric descris în textul sursei A.							L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
	1215 (Magna Charta Libertatum,	1066	1265	1302	1380	1453	1492		
4.	Determină, prin două argumente, rolul istoric al personalității menționate în sursa B, pornind de la nominalizările: Personalitatea istorică							L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
	<div>„Bun gospodar de țară”:</div> <div>1) _____</div> <div>_____</div> <div>2) _____</div> <div>_____</div> <div>„Strateg militar”</div> <div>1) _____</div> <div>_____</div> <div>2) _____</div> <div>_____</div> <div>„Diplomat iscusit”</div> <div>1) _____</div> <div>_____</div> <div>2) _____</div> <div>_____</div> <div>„Protector al culturii”</div> <div>1) _____</div> <div>_____</div> <div>2) _____</div> <div>_____</div>								
5.	Determină particularitățile procesului de centralizare în statele nominalizate în tabelul de mai jos, pornind de la sursa A.							L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
	Anglia	<div>1) _____</div> <div>_____</div> <div>2) _____</div> <div>_____</div>							
	Franța	<div>1) _____</div> <div>_____</div> <div>2) _____</div> <div>_____</div>							

	Spania	1) _____ _____ 2) _____ _____	12	12
	Rusia	1) _____ _____ 2) _____ _____		
6.	<p>Elaborează o schemă, pornind de la conținutul sursei B, în care să prezinți rolul a patru instituții medievale românești.</p> <div> <div></div> <div>→</div> <div></div> </div> <div> <div></div> <div>→</div> <div></div> </div> <div> <div></div> <div>→</div> <div></div> </div> <div> <div></div> <div>→</div> <div></div> </div>		L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
II.	Relația de cauzalitate și schimbare în istorie (18 puncte).			
7.	<p>Sursa C. “ A fost ridicată la Roma, în 113 e.n. în forul lui Traian, după proiectul arhitectului Apollodoros din Damasc (cca 60 – cca 125 e.n.), care gândise și podul de la Drobeta. Este denumită și <i>columna cochilis</i>, deoarece este sculptată în formă de melc, precum și <i>columna centenaria</i>, deoarece este înaltă de 100 de picioare romane (29,78 m). Lucrată în marmură de Paros, stă pe o bază cubică (5,50x 5,50 m). În vârful Columnei se afla la început un vultur de bronz, înlocuit cu statuia lui Traian de către împăratul Hadrian, iar în 1557 cu statuia apostolului Petru. Sculptura de pe fusul Columnei putea fi urmărită de pe balustradele bibliotecilor care o flancau. Narațiunea istorică se compune din 124 episoade aparținând primului și celui de-al doilea război dacic și din peste 2,500 figuri.” (Dumitru Tudor și Mihai Gramatopol, <i>Enciclopedia civilizației romane</i>).</p>		L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

<p>Sursa D. Un element în ceea ce se numește procesul de romanizare este legat de pătrunderea și răspândirea lentă a creștinismului. Un creștinism primar care s-a răspândit în limba latină! Suntem singurul popor neolatin care ne denumim instituția de bază – biserica – după o construcție tipic romană (basilica) nu după formula derivată din limba greacă eclesia, formulă ce denumea adunarea tuturor credincioșilor, cu sau fără existența unei clădiri dedicate cultului. De altfel denumirile de bază ale elementelor cultului creștin derivă direct, fără intermediar, din limba latină.</p>	12	12
	13	13
	14	14
	15	15
	16	16
	17	17
	18	18
	19	19
Iancu Moțu		
7.1. Selectează din <i>sursele C și D</i> două informații aflate în relație cauză–efect.		
1) _____		
2) _____		
7.2. Formulează o relație de cauzalitate/ interdependență dintre informațiile selectate în itemul 7.1.		
_____		
_____		
7.3. Demonstrează relația de cauzalitate/ interdependență formulată, respectând algoritmul propus:		
- <i>prezentarea epocii istorice și a spațiului istoric al cauzalității;</i>		
- <i>stabilirea faptului/ evenimentului/ fenomenului istoric relevant, ce a determinat relația de cauzalitate;</i>		
- <i>stabilirea conectorilor care exprimă relația de cauzalitate (încadrarea relevantă a minimum două personalități, a două date cronologice, a doi termeni istorici);</i>		
- <i>stabilirea consecințelor imediate și de perspectivă;</i>		
- <i>argumentarea relației cauză-efect;</i>		
- <i>formularea concluziei.</i>		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		

[illegible]